

## LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 27/2009 vp

### Hallituksen esitys laiksi ajoneuvolain muuttamisesta

#### JOHDANTO

##### *Vireilletulo*

Eduskunta on 17 päivänä marraskuuta 2009 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi ajoneuvolain muuttamisesta (HE 252/2009 vp).

##### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- liikenneneuvos, johtava asiantuntija Kari Saari, liikenne- ja viestintäministeriö

- yksikönpäällikkö Simo Karppinen, Ajoneuvohallintokeskus
- komisario Jussi Päiväsalo, Liikkuva poliisi
- palvelupäällikkö Tapani Puisto, Valtion IT-palvelukeskus
- tekninen johtaja Hannu Pellikka, A-katsastus Oy
- puheenjohtaja Simo Pyykkönen ja hallituksen jäsen Yrjö S. Kaasalainen, Suomen Autobiili-Historiallinen Klubi ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut  
— Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto.

#### HALLITUKSEN ESITYS

Ajoneuvolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ajoneuvon rekisteri-ilmoituksia voisi tehdä Liikenteen turvallisuusviraston tarjoamassa sähköisessä palvelussa. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin, millaisia rekisteri-ilmoituksia sähköinen asiointi koskisi. Laissa otettaisiin myös huomioon Liikenteen turvalli-

suusviraston perustaminen. Lisäksi lain rangaistuspykälää muutettaisiin eräiden EY-asetusten täytäntöönpanemiseksi ja tehtäisiin eräitä muita vähäisiä muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2010.

#### VALIOKUNNAN KANNANOTOT

##### *Perustelut*

Esityksessä ehdotetaan ajoneuvolakia muutettavaksi siten, että ajoneuvon rekisteri-ilmoituksia voisi tehdä Liikenteen turvallisuusviraston tar-

joamassa sähköisessä palvelussa. Valiokunta pitää erittäin kannatettavana, että liikennehallinnon alalla kehitetään sähköisiä palveluja ja pyritään näin osaltaan edistämään tietoyhteiskunta-

kehitystä ja helpottamaan kansalaisten viranomaisasiointia.

Perinteisen henkilökohtaisen asioinnin korvaavilla sähköisillä palveluilla voi olla mm. alueellista tasa-arvoa edistäviä vaikutuksia palvelujen tullessa yhä kattavammin tarjolle myös sellaisille alueille, joilla ei ole paikallista palvelutarjontaa. Sähköisen rekisteri-ilmoituksen maksu tulisi esityksessä tehdyn arvion mukaan olemaan noin puolet nykyisin rekisteröijän luona tehtävän rekisteri-ilmoituksen maksusta. Valiokunta pitää esitystä erittäin kannatettavana ja pitää tärkeänä, että palveluja kehitetään ja sähköisesti tarjottavia liikennehallinnon palveluja monipuolistetaan jatkossa.

Monivuotisella palvelujen kokonaisuudistus-hankeella (PALKO-hanke) on pyritty Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävien hoitamiseen liittyvien prosessien kehittämiseen ja niitä tukevien tietojärjestelmien korvaamiseen uudella teknologialla toteutetulla tietojärjestelmällä. Sähköinen rekisteri-ilmoitus liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta oli tarkoitus alun perin toteuttaa PALKO-hankkeen yhteydessä, mutta uuden ajoneuvoliikennerekisterin käyttöönoton varmistamiseksi sähköisestä asioinnista luovuttiin tuossa yhteydessä. Ajoneuvolakia koskevan muutoksen yhteydessä liikenne- ja viestintävaliokunta kiinnitti mieltänsä (LiVM 27/2006 vp) huomiota siihen, että se piti vakavana puutteena, että PALKO-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä ei pystytä tarjoamaan sähköisiä palveluita kansalaisille. Tämän vuoksi valiokunta esitti eduskunnalle hyväksyttäväksi lausuman siitä, että hallituksen tulee ryhtyä toimenpiteisiin PALKO-järjestelmän kehittämiseksi siten, että sähköinen viranomaisasiointi mahdollistetaan ensi tilassa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan sähköinen rekisteri-ilmoitus tehtäisiin Liikenteen turvallisuusviraston internetsivustolle sijoitettavassa sähköisessä asiointipalvelussa. Myös Suomi.fi-sivustossa olisi linkki viraston sähköiseen asiointipalveluun. Varsinainen asiointi aloitettaisiin tunnistaumalla verkkotunnistamis- ja

maksamispalvelussa (VETUMA). Palvelun avulla on mahdollista tunnistautua ja maksaa sähköisesti kaikissa niissä asiointipalveluissa, joihin palvelu on liitetty.

Esityksen mukaan ensivaiheessa otettaisiin käyttöön sähköinen rekisteri-ilmoitus ajoneuvon liikennekäytöstä poistosta ja liikennekäyttöön otosta sekä uuden rekisteröintitodistuksen tilaaminen kadonneen tai turmeltuneen rekisteröintitodistuksen tilalle. Aluksi käyttöön otettaisiin vain sellaisia sähköisiä palveluita, jotka vaativat ainoastaan yhden henkilön tekemää sähköistä ilmoitusta. Esityksen mukaan jatkossa pyritään löytämään ratkaisut, joilla mahdollistetaan nykyisin kahden henkilön allekirjoitusta vaativien rekisteri-ilmoitusten tekeminen sähköisesti. Muun muassa ajoneuvon omistajanvaihdokseen vaaditaan kahden henkilön allekirjoitukset. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että näihin palvelujen kehittämisen tämänhetkisiin esteisiin pyritään löytämään toimivia ratkaisuja mahdollisimman pian palvelukehityksen jatkon turvaamiseksi.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan poliisilla olisi liikennevalvonnassa tarvittaessa mahdollisuus tarkistaa ajoneuvoliikennerekisteristä, onko ajoneuvosta mahdollisesti tehty liikennekäyttöön ottoa tai liikennekäytöstä poistoa koskeva ilmoitus, kuka sen on tehnyt ja tehdyn ilmoituksen ajankohta erittäin tarkasti. Lisäksi poliisi voi tarkistaa Virve-käsiradion kautta tekstiviestillä ajoneuvon tiedot.

Säännökset ovat osittain päällekkäisiä eduskunnassa samaan aikaan käsittelyssä olevan, mutta myöhemmin valmistuvan sakon ja rikesakon määräämistä sekä eräitä siihen liittyviä lakeja (HE 94/2009 vp) koskevan hallituksen esityksen kanssa.

### **Päätösehdotus**

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.*

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                      |                           |
|------|----------------------|---------------------------|
| pj.  | Martti Korhonen /vas | Pentti Oinonen /ps        |
| vpj. | Saara Karhu /sd      | Markku Pakkanen /kesk     |
| jäs. | Marko Asell /sd      | Lyly Rajala /kok          |
|      | Leena Harkimo /kok   | Tero Rönni /sd            |
|      | Kalle Jokinen /kok   | Pertti Salovaara /kesk    |
|      | Jyrki Kasvi /vihr    | Anne-Mari Virolainen /kok |
|      | Lauri Kähkönen /sd   | vjäs. Sari Palm /kd.      |
|      | Mats Nylund /r       |                           |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.